

Αριθμός 3786

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(I) ΚΑΙ 122(I) ΤΟΥ 2001, 139(I) ΤΟΥ 2002
ΚΑΙ 10(I) ΤΟΥ 2003)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 11

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 11 των περι Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Δέσμη ερευνητικών προγραμμάτων Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη την περίοδο 2003–2005 (Δέσμη 2003–2005).

1. Διαδικασία:

Στις 20 Μαΐου 2003 κοινοποιήθηκε από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων προσχέδιο νέου προγράμματος το οποίο φέρει τον τίτλο «Δέσμη ερευνητικών προγραμμάτων Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη την περίοδο 2003–2005 (Δέσμη 2003–2005)». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 των περι Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων (εφεξής καλούμενων ως ο "Νόμος") και του περι Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος—

(α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ΠΠΕ).

(β) οι στόχοι του κοινοποιηθέντος προγράμματος είναι—

(i) η προώθηση της αναπτυξιακής διαδικασίας και βελτίωση της ποιότητας ζωής στον ευρύτερο κοινωνικό ιστό της Κύπρου μέσω της υλοποίησης έργων έρευνας σε επιστημονικούς τομείς αιχμής, και κυρίως στους τομείς των νέων υλικών, καινοτόμων προϊόντων, της κοινωνίας της πληροφορίας, της ενέργειας, του περιβάλλοντος, της παιδείας, του πολιτισμού, της υγίειας κακ.

(ii) η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας μέσω—

— της αναπτυξης βιομηχανικής (εφαρμοσμένης) έρευνας,

— της ενίσχυσης της ερευνητικής και τεχνολογικής συνεργασίας των εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων με τις επιχειρηματικές μονάδες του τόπου.

— της συστηματικής επιδίωξης για αποτελεσματική και οινοαστική αξιοποίηση, εφαρμογή και εμπορευματοποίηση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών έργων, προς όφελος τόσο των φορέων και προσώπων που συμμετέχουν, όσο και του συνόλου της κυπριακής κοινωνίας,

— της κινητικότητας νέων ερευνητών προς τις επιγειογήσεις.

E. E. 3722

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 206

- (iii) η περαιτέρω ανάπτυξη των δυνατοτήτων για διεξαγωγή υψηλού επιπέδου εγχώριας έρευνας με—
 - την νιοθέτηση εξειδικευμένων Προγραμμάτων και Δράσεων τόσο ως προς τους επιδιωκόμενους στόχους και ανάγκες, όσο και ως προς τις ενδιαφερόμενες ομάδες φορέων και επιστημόνων,
 - τη δημιουργία ερευνητικών και τεχνολογικών δικτύων σε τοπικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο,
 - την ενίσχυση της συνεργασίας των ερευνητικών οργανισμών του ιδιωτικού και ευρύτερου δημόσιου τομέα,
 - την αναβάθμιση και επέκταση της κυπριακής ερευνητικής υπόδομής και την ενίσχυση της διαδραστικής αξιοποίησής της από συνεργαζόμενα δίκτυα κυπριακών ερευνητικών φορέων,
 - την αξιοποίηση των Κυπρίων αποδήμων ερευνητών,
 - την ένταξη νέου ανθρώπινου επιστημονικού δυναμικού στην ερευνητική διαδικασία, και
 - την καλλιέργεια ερευνητικής κουλτούρας στις νεότερες γενιές.
- (iv) η προώθηση της συμμετοχής των κυπριακών φορέων σε διεθνή έρευνα με—
 - την προώθηση και χρηματοδότηση της συμμετοχής σε έργα έρευνας εκπαίδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων του εξωτερικού,
 - τη χρηματοδότηση της συμμετοχής τους σε διακρατικά και διεθνή ερευνητικά προγράμματα (π.χ. Διακρατικές Ερευνητικές Συνεργασίες, EUREKA, ESF), και
 - τη διευκόλυνση και ενίσχυση της συμμετοχής τους σε διακρατικά ή διεθνή προγράμματα, (π.χ. Έκτο Πρόγραμμα Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ESF).

Οι γενικές αρχές που διέπουν τη ΔΕΣΜΗ 2003–2005 είναι—

(i) Εξειδίκευση

Ο σχεδιασμός και η δομή της ΔΕΣΜΗΣ 2003–2005 χαρακτηρίζονται από την εξειδίκευση τόσο ως προς τους επιδιωκόμενους στόχους και ανάγκες, όσο και ως προς τις ενδιαφερόμενες ομάδες φορέων και επιστημόνων που προσφέρουν οι πολλαπλές και διευρυμένες δυνατότητες συμμετοχής σε προγράμματα και εξειδικευμένες δράσεις.

(ii) Ανταγωνισμός

Τα Προγράμματα της ΔΕΣΜΗΣ 2003–2005 λειτουργούν σε ανταγωνιστική βάση για τους ενδιαφερομένους. Ως εκ τούτου, η εξασφάλιση επιχορηγήσεως για εκπόνηση ερευνητικού έργου θα είναι αποτέλεσμα ανταγωνιστικής διαδικασίας με βάση προκαθορισμένα κριτήρια. Εξαιρεση αποτελούν επί μέρους Δράσεις και

Μέτρα υποστήριξης έρευνας, όπου ισχύει η αρχή της επιλεξιμότητας. Στις περιπτώσεις αυτές τυγχάνουν χορηγίας όσες προτάσεις πληρούν τα σχετικά κριτήρια.

(iii) Συμμετοχή

Η ΔΕΣΜΗ 2003–2005 απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε φορείς (εκπαιδευτικούς, ερευνητικούς, κοινωφελείς οργανισμούς, επιχειρήσεις κ.ά.), καθώς επιδίωξη του ΙΠΕ είναι η εξασφάλιση της συνέχειας των ερευνητικών δραστηριοτήτων σ' αυτούς, τόσο ως προς την παραγωγή και κατοχή γνώσης, όσο και ως προς τις υποδομές και τον εξοπλισμό. Η παρουσία των ερευνητών εξασφαλίζεται χωρίς μέσα από τη συμμετοχή των φορέων απασχόλησή τους.

(iv) Διευκολύνσεις

Η ΔΕΣΜΗ 2003–2005 επιδιώκει τη διευκόλυνση της ερευνητικής και επιχειρηματικής κοινότητας της Κύπρου, τόσο με την εκ των προτέρων γνωστοποίηση ενός τριετούς χρονοδιαγράμματος προσκλήσεων υποβολής προτάσεων που επιτρέπει καλύτερο προγραμματισμό, όσο και με τη μέγιστη δυνατή ομοιογενοποίηση των διαδικασιών και κανονισμών που διευκολύνει τη συμμετοχή σε διαφορετικά προγράμματα και δράσεις.

(v) Συγχρηματοδότηση

Όλα τα έργα της ΔΕΣΜΗΣ 2003–2005 θα συγχρηματοδοτούνται από το ΙΠΕ και τους φορείς που θα συμμετέχουν. Το ανώτατο ποσό χρηματοδότησης για κάθε έργο θα καθορίζεται από τις δυνατότητες που προσφέρει ο συνολικός προϋπολογισμός, και τη φύση και τους στόχους των επί μέρους προγραμμάτων.

(vi) Αυτονομία

Οι κανονισμοί διαχείρισης των ερευνητικών έργων της ΔΕΣΜΗΣ 2003–2005 έχουν ως βασική αρχή τη μεγαλύτερη δυνατή αυτονομία στους συμμετέχοντες φορείς τόσο ως προς τις μεθόδους διαχείρισης της χρηματοδότησης, όσο και ως προς τις διαδικασίες παρακολούθησης της προόδου των ερευνητικών έργων εκ μέρους του ΙΠΕ.

Η Δέσμη 2003–2005 αποτελείται από τρεις κύκλους στρατηγικών επιδιώξεων που έχει θέσει η Αρμόδια Αρχή. Ο κάθε κύκλος στρατηγικών επιδιώξεων αποτελεί σύνθετη ερευνητικών προγραμμάτων. Συνολικά, η Δέσμη 2003–2005 περιλαμβάνει 11 ερευνητικά προγράμματα. Στη συνέχεια, το κάθε πρόγραμμα περιλαμβάνει σειρά από εξειδικευμένες επιδιώξεις που υλοποιούνται μέσα από τις ειδικές δράσεις. Συνολικά στη Δέσμη 2003–2005 υπάρχουν 34 εξειδικευμένες δράσεις.

Περιγραφή Κύκλων, Προγραμμάτων και Δράσεων:

1. Κύκλος Α: «Πολυθεματική Ανάπτυξη της Έρευνας»

Ο πρώτος Κύκλος Στρατηγικών Επιδιώξεων αφορά στην υλοποίηση έργων

πολυθεματικής έρευνας για την προώθηση της αναπτυξιακής διαδικασίας στον ευρύτερο κοινωνικο-οικονομικό ιστό της Κύπρου. Ο Κύκλος «Πολυθεματική Ανάπτυξη της Έρευνας» περιλαμβάνει τρία επί μέρους Προγράμματα.

1.1. Πρόγραμμα «Θεματικές Δράσεις»

Κεντρικός στόχος του Προγράμματος «Πολυθεματική Έρευνα» είναι η υλοποίηση ερευνητικών έργων υψηλής ποιότητας σε επιλεγμένους θεματικούς ερευνητικούς τομείς αιχμής. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στη διάχυση των παραγόμενων αποτελεσμάτων ή και την αξιοποίησή τους από ενδιαφερόμενους φορείς ή επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Το «Πρόγραμμα Θεματικών Δράσεων» περιλαμβάνει επτά συνολικά Δράσεις.

1.1.1. Δράση «Τεχνολογία»

Για τη δράση αυτή αναμένεται να υποβληθούν ερευνητικές προτάσεις που θα αφορούν άμεσα ή έμμεσα την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρηματικών μονάδων, την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υλικών, την υποστήριξη έργων που θα αξιοποιούν τις βασικές θετικές επιστήμες (Μαθηματικά, Φυσική, Χημεία), την ανάπτυξη συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας, την αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας κ.ά.

1.1.2. Δράση «Κοινωνία της Πληροφορίας»

Ο στόχος της Δράσης αυτής είναι η προαγωγή της ανάπτυξης τεχνολογιών και εφαρμογών που βασίζονται στην κοινωνία της πληροφορίας και της γνώσης, έτσι ώστε η Κύπρος να συμβαδίζει με τις σύγχρονες εξελίξεις του τομέα. Στη Δράση αυτή αναμένεται να υποβληθούν ερευνητικές προτάσεις που θα αφορούν τον τομέα των τηλεπικοινωνιών, την ανάπτυξη καινοτόμων λογισμικών προγραμμάτων, καθώς και άλλων εφαρμογών της πληροφορικής όπως είναι το ηλεκτρονικό εμπόριο, η τηλεϊατρική, η τηλεκπαίδευση κ.ά.

1.1.3. Δράση «Αειφορία»

Η Δράση «Αειφορία» στοχεύει στην υλοποίηση έργων που να προωθούν την ιδέα της βιώσιμης ανάπτυξης. Στη Δράση αυτή αναμένονται προτάσεις που να αφορούν την ολοκληρωμένη διαχείριση, αειφόρο χρήση και εξοικονόμηση φυσικών πόρων με έμφαση στους υδάτινους πόρους, ανάπτυξη ή/και βελτίωση ειδών και μεθόδων καλλιέργειας φυτών, υδατοκαλλιέργειας και κτηνοτροφίας και την επέκταση παραδοσιακών κλάδων έρευνας στην Κύπρο σε πιο σύγχρονους τομείς όπως η Γεωπονική Βιοτεχνολογία και η Βιολογική Γεωργία – Βιοκαλλιέργεια. Επίσης αναμένονται προτάσεις έργων για τη διατήρηση της βιοποικιλομορφίας και τη βιολογική γεωργία-

βιοκαλλιέργεια. Ιδιαίτερη έμφαση θα δίδεται σε νέες μεθόδους διαχείρισης στερεοών και υγρών αποβλήτων και την πρόληψη και αντιμετώπιση της ωύπανσης της ατμόσφαιρας, των νερών και του εδάφους, στην προστασία των περιβάλλοντος από ωύπανση και φυσικές κατασφρές και τη βιώσιμη ανάπτυξή του.

1.1.4. Δράση «Κοινωνία»

Στη Δράση αυτή αναμένονται ερευνητικές προτάσεις που θα αφορούν τους τομείς της παιδείας (αξιολόγηση των αξιών και της πολιτικής στην εκπαίδευση, τη διασύνδεση της εκπαίδευσης με τον κόσμο της εργασίας, τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, κ.ά.), του πολιτισμού (αποκατάσταση της πολιτιστικής κληρονομιάς, καινοτόμες μέθοδοι προστασίας και συντήρησης ιστορικών μνημείων κ.ά.) και άλλων κοινωνικών θεμάτων όπως είναι για παραδειγμα οι σχέσεις εκπαίδευσης-κοινωνίας, η σχολική επιτυχία και η κοινωνική συμπεριφορά κ.ά.

1.1.5. Δράση «Οικονομία»

Στη Δράση αυτή περιλαμβάνονται ερευνητικές προτάσεις που αφορούν τη βιώσιμότητα και ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε σχέση με τη χρήση νέων τεχνολογιών, τις ιδιωτικοποιήσεις και φιλελευθεροποιήσεις κ.ά. καθώς και θέματα περιφερειακής ανάπτυξης όπως είναι η τουριστική ανάπτυξη και η ανάπτυξη ορεινών/ημιόρεινών περιοχών.

1.1.6. Δράση «Υγεία»

Ο στόχος της Δράσης «Υγεία» είναι η εκπόνηση ερευνητικών έργων προς όφελος της δημόσιας υγείας και βελτίωσης της ποιότητας ζωής των πολιτών. Στη Δράση αυτή αναμένονται προτάσεις σε ποικίλους τομείς υγείας με στόχο την ανάπτυξη νέων διαγνωστικών εργαλείων και νέων μεθόδων θεραπείας, ικανών να συμβάλουν στην αντιμετώπιση σημαντικών ασθενειών που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα την Κύπρο. Επιπρόσθετα, αναμένονται προτάσεις στρατηγικής για την πρόληψη και διαχείριση ασθενειών που πιθανόν να περιλαμβάνουν και θέματα με επιδημιολογικό χαρακτήρα, όπως επίσης και προτάσεις με αντικείμενο την παραγωγή νέων ή βελτιωμένων φαρμάκων και τις επιπτώσεις της χρήσης των φαρμάκων σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (π.χ. παιδιά). Επίσης, αναμένονται προτάσεις σχετικές με εφαρμογές της Βιοτεχνολογίας, τη Μοριακή Γενετική και Γονιδιώματα καθώς και ερευνητικές προτάσεις που θα στοχεύουν στην ανάπτυξη ασφαλών και υγιεινών τροφίμων, στον έλεγχο των κινδύνων που παρουσιάζουν για τη δημόσια υγεία η χρήση τροποποιημένων οργανισμών και οι περιβαλλοντικές μεταβολές.

1.1.7. Δράση «Έκτακτο Έργο»

Η Δράση αυτή αφορά την υλοποίηση έργων για την αντιμετώπιση σημαντικών εκτάκτων ή/και άμεσων προβλημάτων (π.χ. έκτακτο πρόβλημα υγείας του πληθυσμού, προστασίας περιβάλλοντος κ.ά.), προς εξυπηρέτηση των αναγκών δημόσιας ή κοινωφελούς υπηρεσίας, η οποία θα είναι ο τελικός χρήστης των αποτελεσμάτων του έργου.

1.2. Πρόγραμμα ένταξης, ενίσχυσης και κινητικότητας των νέων ερευνητών – ΠΕΝΕΚ.

Ο κεντρικός στόχος του προγράμματος αυτού είναι η υποστήριξη της συμμετοχής νέων ερευνητών στην ερευνητική δραστηριότητα. Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει τρεις επιμέρους δράσεις.

1.2.1. Δράση «Ένταξη»

Η Δράση «Ένταξη» στοχεύει κατά κύριο λόγο στην εκπαίδευση και ένταξη νέων επιστημόνων που είναι κάτοχοι πανεπιστημιακού πτυχίου, φοιτητές μεταπτυχιακού προγράμματος, ή/και κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σε ερευνητικά έργα που θα εκπονήθουν σε κυπριακούς ερευνητικούς οργανισμούς. Το ερευνητικό έργο μπορεί και να είναι τμήμα μεγαλύτερου ερευνητικού έργου που έχει αναλάβει ο ερευνητικός φορέας και στο οποίο θα εμπλακεί ο νέος ερευνητής ή στην περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό μπορεί να είναι αυτόνομη ερευνητική εργασία που θα σχεδιάζεται ειδικά για το σκοπό αυτό. Η εργασία που υλοποιείται από τον εμπλεκόμενο νέο ερευνητή, στις εγκαταστάσεις του ερευνητικού φορέα, θα πρέπει να είναι διακριτή και ο νέος ερευνητής να τυγχάνει της καθοδήγησης έμπειρων ερευνητών.

Το ΠΠΕ θα καλύπτει κυρίως το μισθολογικό κόστος των νέων ερευνητών καθώς και πιθανή μετακίνησή τους σε ερευνητικό φορέα του εξωτερικού για διεκπεραιώση της ερευνητικής δραστηριότητας ή μετάβασή τους σε διεθνές συνέδριο για σκοπούς παρουσίασης και διάλυσης αποτελεσμάτων του έργου. Η διάρκεια του έργου μπορεί να κυμαίνεται από 9 – 12 μήνες και δεν είναι απαραίτητη η εμπλοκή άλλου φορέα.

1.2.2. Δράση «Ενίσχυση»

Η Δράση «Ενίσχυση» απευθύνεται σε ερευνητικούς φορείς και στοχεύει στην ενίσχυση της εργασίας νέων ερευνητών με σκοπό την εκπόνηση ερευνητικού έργου, το οποίο θα χαρακτηρίζεται από υψηλής ποιότητας έρευνα και θα οδηγεί σε διακριτά και σημαντικά αποτελέσματα. Το έργο θα πρέπει να υλοποιείται κατά κύριο λόγο από τον εμπλεκόμενο νέο ερευνητή με την καθοδήγηση και την υποστήριξη έμπειρων ερευνητών, στις εγκαταστάσεις του ερευνητικού φορέα.

Το ΠΠΕ θα καλύπτει το μισθολογικό κόστος του νέου ερευνητή καθώς και μέρος των λοιπών δαπανών του ερευνητικού έργου. Η διάρκεια του έργου μπορεί να κυμαίνεται από 18 – 24 μήνες. Ο νέος ερευνητής πρέπει να είναι Κύπριος υπήκοος, υποψήφιος διδάκτορας κυπριακού ή ξένου εκπαιδευτικού οργανισμού ή κάτοχος διδακτορικού τίτλου και το περιεχόμενο του ερευνητικού έργου μπορεί να συμβαδίζει με το περιεχόμενο της διατριβής του. Στο έργο θα εμπλέκεται απαραίτητα και φορέας – τελικός χρήστης που ανάλογα με το θέμα μπορεί να είναι επιχείρηση ή και κοινωφελής οργανισμός. Στην πρόταση θα πρέπει να αποδεικνύεται η ικανότητα του τελικού χρήστη να αξιοποιήσει τα αποτελέσματα του έργου.

1.2.3. Δράση «Κινητικότητα»

Η Δράση «Κινητικότητα» απευθύνεται σε κυπριακές επιχειρήσεις που θα εργαδοτήσουν νέο ερευνητή, σε νέα θέση εργασίας, με στόχο την υλοποίηση ερευνητικού έργου που θα εντάσσεται στα άμεσα ενδιαφέροντα της επιχείρησης. Η Δράση αυτή επιδιώκει να βοηθήσει από τη μια την ανάπτυξη και διάδοση ερευνητικών δραστηριοτήτων στις επιχειρήσεις και από την άλλη την απόκτηση επαγγελματικής πείρας των νέων ερευνητών σε περιβάλλον επιχείρησης.

Το έργο θα υλοποιείται στους χώρους της επιχείρησης με τη συνεργασία ερευνητικού φορέα, όπου αυτό είναι αναγκαίο. Το ΠΠΕ θα καλύπτει το μισθολογικό κόστος του νέου ερευνητή και μέρος των λοιπών δαπανών του ερευνητικού έργου. Η διάρκεια του έργου μπορεί να κυμαίνεται από 18 – 24 μήνες. Ο νέος ερευνητής πρέπει να είναι κάτοχος διδακτορικού τίτλου και το περιεχόμενο του ερευνητικού έργου μπορεί να συσχετίζεται με το περιεχόμενο της διατριβής του.

Στη Δράση μπορούν να υποβληθούν προτάσεις για ερευνητικές δραστηριότητες, από επιχειρήσεις όλων των κλάδων της οικονομίας με την προϋπόθεση ότι το προτεινόμενο έργο θα έχει σαφή σχέση με τις δραστηριότητες της επιχείρησης και ότι τα προβλεπόμενα αποτελέσματα θα μπορούν να αξιοποιηθούν άμεσα και ουσιαστικά από την εμπλοκή την επιχείρηση.

1.3. Πρόγραμμα «Διακρατικές Συνεργασίες»

Οι Διακρατικές Συμφωνίες ή τα Πρωτόκολλα Συνεργασίας για Έρευνα και Ανάπτυξη υπογράφονται από την Κυπριακή Κυβέρνηση και την Κυβέρνηση μιας άλλης χώρας. Η Αρμόδια Αρχή στα πλαίσια της ΔΕΣΜΗΣ 2003–2005 θα αναλάβει την ευθύνη υλοποίησης των προνοιών που προβλέπει η κάθε Συμφωνία ή Πρωτόκολλο Συνεργασίας. Κύριος

στόχος του Προγράμματος «Διακρατικές Συνεργασίες» είναι η ανάπτυξη συνεργασίας και η δικτύωση κυπριακών ερευνητικών οργανισμών και επιχειρήσεων με οργανισμούς από την άλλη χώρα που συμμετέχει στη συνεργασία, σε επιλεγμένες θεματικές ενότητες που θα αντικατοπτρίζουν τα κοινά ενδιαφέροντα των δύο μερών.

Το Πρόγραμμα «Διακρατικές Συνεργασίες» θα αποτελείται από αριθμό Δράσεων, ανάλογα με τον αριθμό Διακρατικών Συμφωνιών που θα υπογράψει η Κυπριακή Δημοκρατία στην περίοδο 2003-2005. Ήδη έχει υπογραφεί το Πρωτόκολλο Συνεργασίας για θέματα Έρευνας και Ανάπτυξης με την Ελλάδα ενώ έχουν αρχίσει σχετικές ενέργειες για τη συνομολόγηση Συμφωνιών με χώρες όπως η Αυστρία, Σλοβενία και Γαλλία.

Με βάση τις πρόνοιες κάθε Πρωτοκόλλου Συνεργασίας θα προκηρύσσεται Κοινό Πρόγραμμα Επιστημονικής και Τεχνολογικής Συνεργασίας βάσει του οποίου η Αρμόδια Αρχή και ο αντίστοιχος οργανισμός του άλλου μέρους θα καλούν τους ενδιαφερόμενους ερευνητές από τις δύο χώρες να υποβάλουν από κοινού προτάσεις για εκπόνηση συγκεκριμένων ερευνητικών έργων.

Συνήθως η Αρμόδια Αρχή θα καλύπτει μέρος των δαπανών υλοποίησης του προτεινόμενου έργου και δικτύωσης που διενεργούνται από τον κυπριακό φορέα, ενώ ο αντίστοιχος οργανισμός του εξωτερικού τις αντίστοιχες δαπάνες του ερευνητικού οργανισμού της χώρας του. Σημειώνεται ότι για κάθε Δράση πιθανόν να υιοθετούνται διαφορετικές διαδικασίες έγκρισης/χρηματοδότησης/παρακολούθησης ερευνητικών έργων, αφού οι προκηρύξεις αποφασίζονται και εγκρίνονται από κοινού από τα δύο μέρη.

2. Κύκλος Β: «Ανάπτυξη Βιομηχανικής Έρευνας»

Ο Δεύτερος Κύκλος Στρατηγικών Επιδιώξεων καλύπτει το γενικό στόχο του ΠΠΕ για «διεξαγωγή κυρίως εφαρμοσμένης έρευνας, λαμβάνοντας υπόψη τις αναπτυξιακές ανάγκες της οικονομίας». Ο Κεντρικός Στόχος του Κύκλου «Ανάπτυξη Βιομηχανικής Έρευνας» είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων, μέσω της επιπλοκής τους σε δραστηριότητες έρευνας, της ανάπτυξης νέων προϊόντων, υπηρεσιών, διεργασιών, νέων ή βελτιωμένων μεθόδων παραγωγής και της επίλυσης παραγωγικών προβλημάτων. Ο Κύκλος αυτός απευθύνεται στις κυπριακές επιχειρήσεις όλων των τομέων της οικονομικής δραστηριότητας και τους ακαδημαϊκούς/ερευνητικούς φορείς της Κύπρου ή του εξωτερικού και επιδιώκει να δημιουργήσει ισχυρούς και παραγωγικούς δεσμούς και συμπράξεις ανάμεσα

στην επιχειρηματική και την ερευνητική/ακαδημαϊκή κοινότητα. Η ειδοποιός διαφορά των προγραμμάτων του Κύκλου Β σε σχέση με αυτά του Κύκλου Α' είναι ότι το αντικείμενο του ερευνητικού έργου δεν ταυτίζεται με τα επιστημονικά ενδιαφέροντα των επιστημόνων/ερευνητών που συμμετέχουν, αλλά με τις ανάγκες, τα συγκεκριμένα προβλήματα, τις δυνατότητες και τις ιδιαιτερότητες των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων. Ο Κύκλος Β περιλαμβάνει τρία Πρόγραμματα.

2.1. Πρόγραμμα «Έρευνα για Επιχειρήσεις»

Βασική επιδίωξη του Προγράμματος «Έρευνα για Επιχειρήσεις» είναι η ανάπτυξη και ενίσχυση της βιομηχανικής (εφαρμοσμένης) έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης με την επιχορήγηση έργων, που θα εκτελεσθούν στην Κύπρο από δυναμικές επιχειρησιακές σε συνεργασία με ερευνητικούς φορείς. Το Πρόγραμμα απευθύνεται στις κυπριακές επιχειρήσεις όλων των κλάδων της οικονομίας, ανεξάρτητα από το μέγεθος ή τον κλάδο δραστηριοποίησής τους. Πρόταση έργου για επιχορήγηση μπορεί να υποβληθεί από μία έως τρεις επιχειρήσεις ή από οργανωμένο σύνδεσμο επιχειρήσεων. Η χρονική διάρκεια των έργων δεν μπορεί να ξεπερνά τους 24 μήνες. Τα πνευματικά δικαιώματα θα ανήκουν στην εμπλεκόμενη επιχειρηση/σεις. Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει τρεις Δράσεις.

2.1.1. Δράση «Ανάπτυξη νέων προϊόντων και διαδικασιών»

Η Δράση αυτή αφορά την ανάπτυξη νέων προϊόντων/υπηρεσιών ή και νέων βελτιωμένων μεθόδων παραγωγής στους παραδοσιακούς τομείς της οικονομίας. Μπορούν να ενταχθούν θέματα από οποιαδήποτε επιστημονική και τεχνολογική περιοχή με εξαίρεση τις εφαρμογές των τεχνολογιών πληροφορικής.

2.1.2. Δράση «Νέες εφαρμογές πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών στην παραγωγή προϊόντων και βελτίωση διαδικασιών»

Η Δράση αυτή απευθύνεται σε κυπριακές επιχειρήσεις (πρωτογενή, δευτερογενή τομέα, βιομηχανία, βιοτεχνία κοκ) και στοχεύει στην αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, τη βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων και μεθόδων παραγωγής.

2.1.3. Δράση «νέες εφαρμογές πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών στους τομείς των υπηρεσιών»

Η Δράση αυτή αφορά ερευνητικές προτάσεις από επιχειρήσεις του τομέα των υπηρεσιών και στοχεύει κυρίως στην ανάπτυξη ή/και προσαρμογή τεχνολογιών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών ήλεκτρονικής επιχειρηματικότητας (e-business).

2.2. Πρόγραμμα «Eureka Κύπρου»

Ο Οργανισμός EUREKA, ο οποίος δημιουργήθηκε από 17 χώρες και την Ευρωπαϊκή Ένωση, αποτελεί ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο για προώθηση της βιομηχανικής έρευνας και ανάπτυξης. Θεωρείται το πλαίσιο μέσω του οποίου βιομηχανίες, ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια αναπτύσσονται και εκμεταλλεύονται τεχνολογίες, απαραίτητες για την αύξηση της παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Η Κύπρος έγινε πλήρες μέλος του Οργανισμού τον Ιούνιο 2002.

Η φιλοσοφία των έργων EUREKA είναι βασισμένη στην αρχή της προσέγγισης από κάτω προς τα πάνω (bottom-up approach). Αυτό σημαίνει ότι οι ίδιοι συμμετέχοντες διαμορφώνουν ένα συγκεκριμένο έργο, τους στόχους του, τους εταίρους, τη συνεισφορά του καθενός και τον τρόπο με τον οποίο ο κάθε εταίρος εκμεταλλεύεται τα ερευνητικά αποτελέσματα. Η χρηματοδότηση της συμμετοχής των φορέων κάθε χώρας σε έργο EUREKA εξασφαλίζεται από εθνικούς πόρους είτε μέσω επιδότησης από το κράτος ή άλλο οργανισμό, είτε μέσω δανεισμού ή αυτοχρηματοδότησης. Η επιχορήγηση ενός έργου από το ΙΠΕ θα υπόκειται στην έγκριση του έργου από τον Οργανισμό EUREKA. Το Πρόγραμμα EUREKA Κύπρου καλύπτει τρεις Δράσεις.

2.2.1. Δράση «Eureka Κύπρου–Νέα Έργα»

Στα πλαίσια της Δράσης αυτής θα υποβάλλονται προτάσεις έργων για χρηματοδότηση από το ΙΠΕ της συμμετοχής των κυπριακών φορέων σε Νέα Έργα EUREKA. Νέα Έργα EUREKA θεωρούνται έργα που, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της πρότασης, δεν έχουν λάβει την έγκριση του Οργανισμού EUREKA για τη χρήση του εμβλήματος του Οργανισμού.

Οι προτάσεις που υποβάλλονται στα πλαίσια της Δράσης «EUREKA Κύπρου – Νέα Έργα» είναι πλήρεις (περιγράφουν μεθοδολογία, ποιότητα φορέων και προσώπων, προϋπολογισμό κοκ) και τυγχάνουν της επιστημονικής αξιολόγησης του ΙΠΕ. Οι προτάσεις που επιλέγονται από το ΙΠΕ θα υποστηρίζονται στη συνέχεια από το Ίδρυμα κατά τη διαδικασία τελικής έγκρισής τους από τον Οργανισμό EUREKA. Εφόσον τελικά εγκριθούν από τον Οργανισμό EUREKA, τότε τυγχάνουν της χρηματοδότησης του ΙΠΕ.

2.2.2. Δράση «Eureka – Υφιστάμενα Έργα»

Η Δράση «EUREKA Κύπρου – Υφιστάμενα Έργα» καλύπτει τη συμμετοχή κυπριακών φορέων σε έργα EUREKA που έχουν ήδη λάβει την έγκριση του Οργανισμού. Οι προτάσεις που υπο-

βάλλονται στα πλαίσια της Δράσης αυτής πέραν της περιγραφής της μεθοδολογίας, της ποιότητας του δικτύου, του προϋπολογισμού κοκ παρουσιάζουν και τον ειδικό ρόλο και τα οφέλη της κυπριακής συμμετοχής. Οι προτάσεις που επιλέγονται από τις διαδικασίες αξιολόγησης του ΙΠΕ μπορούν άμεσα να τύχουν επιχορήγησης.

2.2.3. Δράση «Eureka Κύπρου – Έργα Υποστήριξης»

Στα πλαίσια της Δράσης «EUREKA Κύπρου – Έργα Υποστήριξης» υποβάλλονται προτάσεις για συμμετοχή κυπριακών φορέων σε νέα ή υφιστάμενα έργα EUREKA. Η ιδιαιτερότητα της Δράσης αυτής έγκειται στο γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενοι δεν επιδιώκουν τη χρηματοδότηση της συμμετοχής τους από το ΙΠΕ, αλλά την έγκρισή τους ως έργων EUREKA, έτσι ώστε να μπορούν να κάνουν χρήση του εμβλήματος του Οργανισμού. Η υποβολή προτάσεων για Έργα Υποστήριξης μπορεί να γίνεται ανά πάσα στιγμή.

2.3. Πρόγραμμα «Ακολουθία»

Το Πρόγραμμα «Ακολουθία» έχει ως στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων, μέσα από την τεχνολογική ανάπτυξη και αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων από έργα που το στάδιο της βασικής και βιομηχανικής έρευνας υλοποιήθηκε στο παρελθόν. Ένα έργο στα πλαίσια του Προγράμματος «Ακολουθία» θα πρέπει να οδηγεί σε συγκεκριμένα αποτελέσματα, δηλαδή στην τεχνολογική ανάπτυξη νέου ή τη βελτίωση υφιστάμενου προϊόντος ή υπηρεσίας, τα οποία θα τύχουν τεκμηριωμένης αξιοποίησης από την κυπριακή επιχείρηση που συμμετέχει στο έργο. Το Πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει δύο Δράσεις.

2.3.1. Δράση «Ακολουθία – Έργα ΙΠΕ»

Η Δράση «Ακολουθία – Έργα ΙΠΕ» αφορά στην ολοκλήρωση έργων, που έτυχαν προηγούμενης χρηματοδότησης από το ΙΠΕ. Ως εκ τούτου, η Δράση απευθύνεται μόνο σε φορείς και πρόσωπα που έχουν εκπονήσει με επιτυχία ερευνητικό έργο (ή σχέδιο) σε προηγούμενο Πρόγραμμα του ΙΠΕ. Στις περιπτώσεις που κατά την προηγούμενη φάση εκπόνησης του έργου δε συμμετέχει κυπριακή επιχείρηση ή η επιχείρηση που συμμετείχε δεν επιθυμεί ή αδυνατεί να συμμετάσχει, τότε θα πρέπει να προταθεί νέα επιχείρηση.

2.3.2. Δράση «Ακολουθία – Γενικά Έργα»

Η Δράση «Ακολουθία – Γενικά Έργα» αφορά στην ολοκλήρωση έργων, που υλοποιήθηκαν από κυπριακό ερευνητικό φορέα, χωρίς προηγούμενη επιχορήγηση από το ΙΠΕ. Η Δράση αφορά

επίσης κυπριακούς ερευνητικούς φορείς που συμμετείχαν σε διεθνές ερευνητικό έργο και έχουν εξασφαλίσει το δικαίωμα χρήσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων ή μέρους αυτών. Στις περιπτώσεις που κατά την προηγούμενη φάση εκπόνησης του έργου δε συμμετείχε κυπριακή επιχείρηση ή η επιχείρηση που συμμετείχε δεν επιθυμεί ή αδυνατεί να συμμετάσχει, τότε θα πρέπει να προταθεί νέα επιχείρηση.

3. Κύκλος Γ: «Ανάπτυξη Υποδομής και Υποστήριξη της Έρευνας»

Ο Τρίτος Κύκλος Στρατηγικών Επιδιώξεων καλύπτει μια σειρά από τις προτεραιότητες του ΙΠΕ οι οποίες δε συνδέονται άμεσα με τη χρηματοδότηση ερευνητικών έργων, αλλά αφορούν κυρίως την υποστήριξη της ερευνητικής υποδομής, τη διεύρυνση της εγχώριας και διεθνούς δικτύωσης των κυπριακών φορέων, την αξιοποίηση του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού και τη δημιουργία ερευνητικής κουλτούρας κυρίως στις νεότερες γενιές. Ο Κύκλος αυτός περιλαμβάνει πέντε Προγράμματα.

3.1. Πρόγραμμα «Ερευνητική Υποδομή»

Το Πρόγραμμα αυτό αφορά την ανάπτυξη νέας ερευνητικής υποδομής, την αναβάθμιση και εμπλουτισμό υφιστάμενων ερευνητικών μονάδων/εργαστηρίων και τη δημιουργία δικτύων ερευνητικής υποδομής. Οι προτάσεις έργων του Προγράμματος θα περιλαμβάνουν την υλοποίηση ερευνητικού έργου που θα υλοποιηθεί αξιοποιώντας την υποδομή που προτείνεται. Το ΙΠΕ στα πλαίσια του Προγράμματος αυτού θα χρηματοδοτεί κυρίως την αγορά του πάγιου εξοπλισμού των έργων. Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει τρεις δράσεις.

3.1.1. Δράση «Αναβάθμιση Υποδομής»

Η Δράση αυτή αφορά την υλοποίηση ερευνητικού έργου με οποιοδήποτε αντικείμενο που θα προβλέπει και την ουσιαστική αναβάθμιση της υποδομής υφιστάμενης ερευνητικής μονάδας/εργαστηρίου με την αγορά νέου σύγχρονου εξοπλισμού υψηλής ποιότητας. Μέσα από τη Δράση «Αναβάθμιση Υποδομής» το ΙΠΕ επιθυμεί να συγχρηματοδοτήσει την αγορά σημαντικών σύγχρονων οργάνων και εξειδικευμένου εξοπλισμού πληροφορικής (υλισμικό και λογισμικό). Η αγορά μικρο-εξοπλισμού, προσωπικών ηλεκτρονικών υπολογιστών και μη εξειδικευμένου λογισμικού δε θα καλύπτεται από τη χρηματοδότηση του ΙΠΕ.

3.1.2. Δράση «Νέα Υποδομή»

Η Δράση «Νέα Υποδομή» στοχεύει στην ενίσχυση της προσπάθειας ερευνητικών φορέων για τη δημιουργία νέων ερευνητικών μονάδων/εργαστηρίων. Η Δράση απευθύνεται μόνο σε ερευνητι-

κούς φορείς και αφορά στην υλοποίηση ερευνητικών έργων από νέα μονάδα/εργαστήριο που δημιουργείται στο φορέα. Στα πλαίσια των έργων αυτών το ΙΠΕ θα συγχρηματοδοτεί την αγορά σημαντικών σύγχρονων οργάνων και εξειδικευμένου εξοπλισμού πληροφορικής (υλισμικό και λογισμικό). Η αγορά μικρο-εξοπλισμού, προσωπικών ηλεκτρονικών υπολογιστών και μη εξειδικευμένου λογισμικού δε θα καλύπτεται από τη χρηματοδότηση του ΙΠΕ.

3.1.3. Δράση «Δίκτυα Υποδομής»

Η Δράση «Δίκτυα Υποδομής» στοχεύει στη δημιουργία δικτύων υποδομής από κυπριακά εργαστήρια, που έχουν ομοειδείς ή συμπληρωματικές ερευνητικές και τεχνολογικές δραστηριότητες. Η Δράση αφορά στην υλοποίηση κοινών ερευνητικών έργων από τις εμπλεκόμενες στο δίκτυο μονάδες/εργαστήρια. Στα πλαίσια των έργων αυτών το ΙΠΕ θα συγχρηματοδοτεί την αγορά σημαντικών σύγχρονων οργάνων και εξειδικευμένου εξοπλισμού πληροφορικής (υλισμικό και λογισμικό). Η αγορά μικρο-εξοπλισμού, προσωπικών ηλεκτρονικών υπολογιστών και μη εξειδικευμένου λογισμικού δε θα καλύπτεται από τη χρηματοδότηση του ΙΠΕ. Η Δράση απευθύνεται προς τους κυπριακούς ερευνητικούς φορείς και τις επιχειρήσεις που διαθέτουν οργανωμένο εργαστήριο, που επιθυμούν την ανάπτυξη συνεργασιών ανάμεσά τους, μέσω της δημιουργίας κοινής ερευνητικής υποδομής. Πρόταση μπορούν να υποβάλονται από κοινού δύο τουλάχιστον φορείς. Ένας τουλάχιστον φορέας του Δικτύου πρέπει να προέρχεται από τον ιδιωτικό τομέα.

3.2. Πρόγραμμα «Συμμετοχή στο ESF»

Το Πρόγραμμα «Συμμετοχή στο ESF» στοχεύει στη διευκόλυνση της συμμετοχής κυπριακών φορέων και ερευνητών σε ερευνητικές δραστηριότητες του οργανισμού ESF (European Science Foundation). Το ESF είναι ένας πανευρωπαϊκός, μη κυβερνητικός οργανισμός, στον οποίο συμμετέχουν 76 ευρωπαϊκοί φορείς χρηματοδότησης έρευνας, μεταξύ των οποίων και το ΙΠΕ. Βασικοί στόχοι του ESF είναι η προώθηση της ευρωπαϊκής συνεργασίας σε επίπεδο βασικής έρευνας (διακίνηση ερευνητών, ελεύθερη διακίνηση πληροφοριών και ιδεών, χρήση χώρων/μέσων), η μελέτη και παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σε θέματα επιστημονικής και ερευνητικής πολιτικής που αφορούν τομείς στρατηγικής σημασίας και ο σχεδιασμός και η διεύθυνση συλλογικών ερευνητικών δραστηριοτήτων.

Οι δραστηριότητες του ESF καλύπτουν τους ακόλουθους τομείς: "Medical Sciences", "Life, Environmental & Earth

Sciences", "Physical & Engineering Sciences", "Humanities" και "Social Sciences" και περιλαμβάνουν τη διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων, τη διοργάνωση συναντήσεων για διερεύνηση της πολιτικής, αλλά και της προοπτικής συνεργασίας σε συγκεκριμένα θέματα, τη δημιουργία δικτύων συνεργασίας, την προκήρυξη ερευνητικών προγραμμάτων, τη διενέργεια επιστημονικών στρατηγικών μελετών κλπ. Το Πρόγραμμα «Συμμετοχή στο ESF» περιλαμβάνει δύο Δράσεις που καλύπτουν αντίστοιχες σημαντικές δραστηριότητες του ESF.

3.2.1. Δράση «Επιστημονικά Προγράμματα ESF – à la carte Scientific Programmes ESF»

Η Δράση αυτή αφορά τη συμμετοχή στα Επιστημονικά Προγράμματα του ESF. Πρόκειται για αυτοδιευθυνόμενες δραστηριότητες δικτύωσης με σκοπό τη συνεργασία πολυεθνικών ερευνητικών ομάδων σε εξειδικευμένα θέματα πανευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Τα προγράμματα αυτά έχουν συνήθως διάρκεια τρία με πέντε χρόνια. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν πρόταση στο ΙΠΕ για το Επιστημονικό Πρόγραμμα στις δραστηριότητες του οποίου επιθυμούν να συμμετάσχουν, αιτιολογώντας τη σημασία της συμμετοχής της κυπριακής ερευνητικής κοινότητας. Το ΙΠΕ, αφού εξετάσει και εγκρίνει την πρόταση, θα καταβάλλει προς το ESF την απαραίτητη επιτρόπουθη ετήσια συνδρομή/επιχρήματη (à la carte) και έτσι θα επιτρέπεται η συμμετοχή οποιουδήποτε Κύπριου στο εν λόγω Επιστημονικό Πρόγραμμα. Σημειώνεται ότι οι προτάσεις της Δράσης αυτής θα κρίνονται στη βάση της επιλεξιμότητας και δε θα εντάσσονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες. Η υποβολή προτάσεων μπορεί να γίνει ανά πάσα στιγμή.

3.2.2. Δράση «Ερευνητικά Προγράμματα Συνεργασίας ESF – EUROCORES»

Η Δράση αυτή αφορά τη συμμετοχή σε ερευνητικά έργα της ομάδων μητρητής πρωτοβουλίας του ESF. Η πρωτοβουλία EUROCORES αποτελεί μηχανισμό συνεργασίας και εκπόνησης έργων σε θέματα βασικής έρευνας, σε πανευρωπαϊκό επίπεδο.

Η διαδικασία που ακολουθείται για την έγκριση έργου είναι η ακόλουθη:

Το ESF, αφού λάβει αίτημα από δίκτυο συνεργαζόμενων φορέων για προκήρυξη Προγραμμάτων Συνεργασίας με συγκεκριμένο θεματικό αντικείμενο, καλεί τους οργανισμούς μέλη του να δηλώσουν την πρόθεσή τους για υποστήριξη του εν λόγω Προγράμματος. Στη συνέχεια, και αφού συγκεντρωθούν οι απαραίτητες δηλώσεις υποστήριξης, το ESF προκηρύσσει σχε-

τικό διαγωνισμό στον οποίο μπορεί να συμμετάσχει, υποβάλλοντας πρόταση, οποιοδήποτε δίκτυο συνεργαζόμενων φορέων, πέραν από αυτό που υπέβαλε το αρχικό αίτημα. Η πρόταση που θα επιλεγεί μέσα από τις διαδικασίες αξιολόγησης του ESF θα τύχει της χρηματοδότησης των οργανισμών – μελών του ESF που δήλωσαν πρόθεση υποστήριξης του σε εθνικό επίπεδο (το κάθε μέλος θα χρηματοδοτεί μόνο τη συμμετοχή φορέων από τη χώρα του). Η διάρκεια και το μέγεθος του προϋπολογισμού κάθε εγκεκριμένου έργου μπορεί να διαφέρει, ανάλογα με το ερευνητικό πεδίο και τον αριθμό των συνεργαζόμενων ερευνητικών φορέων.

Στα πλαίσια της Δράσης αυτής το ΙΠΕ θα ανακοινώνει προς την ερευνητική κοινότητα τα Προγράμματα Συνεργασίας για τα οποία έκρινε ότι ενδιαφέρουν την Κύπρο και έχει δηλώσει πρόθεση υποστήριξης. Οι κυπριακοί ερευνητικοί φορείς που συμμετέχουν σε δίκτυα των οποίων η πρότασή τους εγκρίθηκε από το ESF θα μπορούν να ξητήσουν τη χρηματοδότηση του ΙΠΕ για τη συμμετοχή τους. Η χρηματοδότηση του ΙΠΕ θα γίνεται σε ετήσιες δόσεις και ανάλογα με το χρόνο διάρκειας του έργου. Σημειώνεται ότι οι προτάσεις της Δράσης αυτής θα κρίνονται στη βάση της επιλεξιμότητας, καθώς η επιστημονική αξία των έργων θα έχει ήδη αξιολογηθεί από τη σχετική διαδικασία του ESF και εγκριθεί από την αντίστοιχη επιτροπή στην οποία θα συμμετέχει και εκπρόσωπος του ΙΠΕ. Η υποβολή προτάσεων προς το ΙΠΕ στα πλαίσια της Δράσης αυτής μπορεί να γίνει μέχρι τρεις μήνες μετά την έγκριση ενός έργου από το ESF.

3.3. Πρόγραμμα «Απόδημοι»

Το Πρόγραμμα «ΑΠΟΔΗΜΟΙ» επιδιώκει την προσέλκυση αξιόλογων Κύπριων αποδήμων ερευνητών και την ένταξή τους για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα στο ερευνητικό σύστημα της Κύπρου. Κύριος στόχος είναι η μεταφορά ερευνητικής και τεχνολογικής εμπειρίας και τεχνογνωσίας από το διεθνή χώρο προς τις κυπριακές ερευνητικές μονάδες γύρω από θέματα κρίσιμα για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους.

Το Πρόγραμμα δίνει σχετική προτεραιότητα σε προτάσεις που εντάσσονται σε τομείς που ενδιαφέρουν άμεσα την Κύπρο (Νέα υλικά, Μέθοδοι Παραγωγής και Επεξεργασίας, Τεχνολογίες Πληροφόρησης, Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής, Υγεία, Βιοεπιστήμες, Πολιτισμός, Κοινωνία και Τεχνολογία), χωρίς όμως να αποκλείονται προτάσεις υψηλής επιστημονικής ποιότητας σε άλλους τομείς. Στο Πρόγραμμα μπο-

ρούν να συμμετέχουν από τη μια ακαδημαϊκοί και ερευνητικοί φορείς της Κύπρου ως «Κέντρα Υποδοχής» και από την άλλη απόδημοι ερευνητές ως «Φιλοξενούμενοι Ερευνητές». Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει δύο Δράσεις.

3.3.1. Δράση «Φιλοξενία Έμπειρου Απόδημου»

Η Δράση «Φιλοξενία Έμπειρου Απόδημου» αφορά στη φιλοξενία έμπειρου και καταξιωμένου ερευνητή με σημαντική και πολυετή ερευνητική εμπειρία στο εξωτερικό. Ο «φιλοξενούμενος» ερευνητής θα πρέπει απαραίτητα να εμπλακεί στις ερευνητικές δραστηριότητες του φορέα φιλοξενίας είτε σε υφιστάμενο ερευνητικό έργο είτε σε νέο. Στην πρόταση θα δίδεται σαφής περιγραφή της ερευνητικής δραστηριότητας που θα υλοποιήσει ο φιλοξενούμενος ερευνητής. Η διάρκεια ενός έργου μπορεί να κυμαίνεται από 3 έως 12 μήνες.

3.3.2. Δράση «Φιλοξενία Νέου Απόδημου»

Η Δράση «Φιλοξενία Νέου Απόδημου» αφορά στην υποβολή προτάσεων ερευνητικών έργων, από κυριαρχούς ερευνητικούς φορείς, που το κύριο χαρακτηριστικό τους θα είναι η υλοποίηση της ερευνητικής εργασίας κατά κύριο λόγο από νέο απόδημο ερευνητή. Ο νέος απόδημος ερευνητής θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει σχετικά πρόσφατα τη διδακτορική διατριβή του και να έχει αναπτύξει ερευνητική δραστηριότητα στο εξωτερικό. Η διάρκεια ενός έργου μπορεί να κυμαίνεται από 12 έως 36 μήνες.

3.4. Πρόγραμμα «Μέτρα Ανάπτυξης και Στήριξης Έρευνας» – METRA

Κύριος στόχος του Προγράμματος αυτού είναι η υποστήριξη δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την υλοποίηση ερευνητικών έργων και την αξιοποίηση και διάχυση των αποτελεσμάτων ερευνητικών έργων που έτυχαν της χορηγίας του ΙΠΕ. Το Πρόγραμμα αποτελείται από τρεις Δράσεις.

3.4.1. Δράση «Συμμετοχή στο 6ο ΠΠ»

Η Δράση «Συμμετοχή στο 6ο ΠΠ» στοχεύει στην ενίσχυση και ενθάρρυνση της συμμετοχής φορέων από την Κύπρο σε προτάσεις ή/και δραστηριότητες του Έκτου Προγράμματος Πλαισίου για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2002 – 2006). Δικαιούχοι του Μέτρου αυτού είναι φορείς από την Κύπρο οι οποίοι θα αποδείξουν ότι έχουν διενεργήσει κάποια έξοδα στο στάδιο ετοιμασίας οποιουδήποτε τύπου πρότασης του Έκτου Προγράμματος Πλαισίου. Η πρόταση αυτή θα πρέπει να έχει υποβληθεί στο Έκτο Πρόγραμμα Πλαισίου και να κριθεί στη διαδικασία αξιολόγησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως επιλέξιμη. Η επιχορήγηση του Ιδρύματος

θα παίρνει τη μορφή παραχώρησης ενός εφάπαξ ποσού και θα αφορά την κάλυψη μέρους των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από Κύπριους ερευνητές/φορείς στο στάδιο ετοιμασίας πρότασης που υποβλήθηκε σε κάποια από τις θεματικές ή οριζόντιες δράσεις του Έκτου Προγράμματος Πλαισίου. Οι προτάσεις της Δράσης αυτής θα κρίνονται στη βάση της επιλεξιμότητας και δε θα εντάσσονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες. Η χορηγία θα παραχωρείται ως ενίσχυση de minimis.

3.4.2. Δράση «Συμμετοχή σε Συνέδριο»

Η Δράση «Συμμετοχή σε Συνέδριο» αφορά την ενίσχυση φορέων από τον ιδιωτικό τομέα για συμμετοχή σε σημαντικά συνέδρια που διοργανώνονται μέσα στα πλαίσια του Έκτου Προγράμματος Πλαισίου, σε χώρα που συμμετέχει στο Έκτο Πρόγραμμα Πλαισίο. Σε πρώτη φάση, η Δράση αυτή θα καλύψει τα συνέδρια IST και SME Technology Days. Το Συνέδριο IST αφορά δράσεις της Κοινωνίας της Πληροφορίας και κάθε χρόνο επικεντρώνεται σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα, ενώ το Συνέδριο SME Technology Days αφορά δράσεις που σχετίζονται με τη συμμετοχή Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων στο Έκτο Πρόγραμμα Πλαισίο.

Δικαιούχοι του Μέτρου αυτού θα είναι άτομα/φορείς του ιδιωτικού τομέα οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε θέματα πληροφορικής/Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και επιθυμούν να συμμετάσχουν στο Συνέδριο με στόχο την προώθηση/παρουσίαση συγκεκριμένης πρότασης ή την προετοιμασία υποβολής πρότασης για συμμετοχή στο Έκτο Πρόγραμμα Πλαισίο. Για τις προτάσεις της Δράσης αυτής θα ισχύει η αρχή της επιλεξιμότητας (δε θα εντάσσονται σε ανταγωνιστικές διαδικασίες) και η χορηγία θα παραχωρείται ως ενίσχυση de minimis.

3.4.3. Δράση «Εκδόσεις Έρευνας ΙΠΕ»

Η Δράση «Εκδόσεις Έρευνας ΙΠΕ» στοχεύει στη διάχυση και διάδοση των ερευνητικών έργων που έτυχαν υποστήριξης από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας. Δικαιούχοι θα είναι οι συντονιστές ή ανάδοχοι φορείς έργων που ολοκληρώθηκαν με επιτυχία με επιχορήγηση του ΙΠΕ. Οι ενδιαφερόμενοι θα υποβάλλουν πρόταση με σύντομη περιγραφή του έργου. Το ΙΠΕ θα αναλαμβάνει μέρος των κόστους έκδοσης, ενώ οι ενδιαφερόμενοι θα αναλαμβάνουν την προετοιμασία του κειμένου.

3.5. Πρόγραμμα «Ανάπτυξη των Ερευνητικών Δραστηριοτήτων στο Εκπαιδευτικό Σύστημα της Κύπρου»

Το Πρόγραμμα αυτό έχει ως βασική επιδίωξη την εμπλοκή μαθητών και φοιτητών σε ερευνητικές δραστηριότη-

τες και την καλλιέργεια ερευνητικής κυριλούρας στις νεότερες γενιές. Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει δύο Δράσεις.

3.5.1. Δράση «ΜΕΡΑ-Μαθητές στην Έρευνα»

Η Δράση αυτή προκηρύσσεται σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και το Πανεπιστήμιο Κύπρου σε ετήσια βάση. Κεντρικός σκοπός της Δράσης είναι η επαφή των μαθητών που φοιτούν σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα καθώς και των εκπαιδευτικών τους, με τις επιστημονικές ερευνητικές διαδικασίες. Μέσα από τη Δράση προσδοκάται η ανάπτυξη μιας πρώτης επαφής των μαθητών με την έρευνα και η διέγερση της δημιουργικότητας και εφευρετικότητάς τους. Στη Δράση συμμετέχουν ομάδες εργασίας από μαθητές, εκπαιδευτικούς και έμπειρους ερευνητές, οι οποίες εκπονούν ερευνητικές εργασίες σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες. Η Δράση προνοεί την επιβράβευση των ομάδων που θα εκπονήσουν τις καλύτερες ερευνητικές εργασίες με τιμητικά διπλώματα και πλακέτες, χρηματικά έπαθλα και εκπαιδευτικά ταξίδια σε ερευνητικά ιδρύματα του εξωτερικού.

3.5.2. Δράση «Διαγωνισμός Έρευνας για Προπτυχιακούς Φοιτητές Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης – ΠΡΟ-ΦΟΙΤ»

Η Δράση αυτή έχει βασικό σκοπό την εμπλοκή των φοιτητών από τα πρώτα στάδια της σταδιοδομίας τους σε ερευνητικές δραστηριότητες. Παράλληλα, στοχεύει στην προβολή των επιτευγμάτων των νέων επιστημόνων και την τόνωση του ενδιαφέροντος των κοινού για την έρευνα. Μέσα στα πλαίσια του Διαγωνισμού, αναμένεται ότι προπτυχιακοί φοιτητές θα υποβάλλουν εργασίες αναφορικά με επιστημονικά και τεχνολογικά ερευνητικά επιτεύγματά τους, για τη διεκδίκηση τιμητικών διακρίσεων. Ο Διαγωνισμός προνοεί τη βράβευση των φοιτητών/ομάδων, των οποίων οι εργασίες θα εξασφαλίσουν κατά τη διαδικασία αξιολόγησης τις ψηλότερες βαθμολογίες. Τα βραβεία συνίστανται σε τιμητικές διακρίσεις που δίνουν δημόσια αναγνώριση στους διακριθέντες και τα έργα τους, χρηματικά βραβεία και εκπαιδευτικές επισκέψεις σε ερευνητικά ιδρύματα του εξωτερικού.

- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιχορήγησης εκτός από τις περιπτώσεις που αναφέρεται διαφορετικά στις Δράσεις πιο πάνω (π.χ. η βράβευση μαθητών);
- (δ) δικαιούχοι του κοινοποιηθέντος προγράμματος είναι οι ερευνητικοί οργανισμοί, ακαδημαϊκά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις, δημόσιες υπηρεσίες, μη κυβερνητικοί οργανισμοί, ακαδημαϊκοί, επιστήμονες, ερευνητές, φοιτητές και μαθητές μόνιμα εγκατεστημένοι στην Κύπρο, την Ευρωπαϊκή Ένωση ή αλλού:

Κάθε έργο που θα υποβάλλεται στα πλαίσια της ΔΕΣΜΗΣ 2003-2005 θα πρέπει να προνοεί τη δημιουργία κατάλληλου «Δικτύου Συνεργασίας (ΔΣ)». Η σύνθεση του ΔΣ αφορά τόσο τους φορείς που απαραίτητα πρέπει να συμμετέχουν όσο και τα πρόσωπα. Η Αρμόδια Αρχή, στο κείμενο της προκήρυξης της Δέσμης 2003-2005, καθορίζει με λεπτομέρεια, για κάθε Δράση, την ελάχιστη απαιτούμενη σύνθεση του ΔΣ.

Όλες οι ερευνητικές προτάσεις θα υποβάλλονται στην Αρμόδια Αρχή για αξιολόγηση με βάση προκαθορισμένα κριτήρια τα οποία δημοσιεύονται. Για το σκοπό αυτό θα συστήνεται Επιστημονική Επιτροπή Αξιολόγησης ανάλογα με τις απαιτήσεις και τη φύση του κάθε προγράμματος.

- (ε) επιλέξιμα κόστη-ένταση: Τα επιλέξιμα κόστη του κοινοποιηθέντος προγράμματος είναι—

1. Δαπάνες Προσωπικού:

- (i) «Αμοιβές Προσωπικού» : αφορά τις αμοιβές των ερευνητών, τεχνικών και άλλων μελών του προσωπικού, για την ενασχόλησή τους στο ερευνητικό έργο,
- (ii) «Τιμητικό Επίδομα»: αφορά τιμητική αμοιβή για έμπειρο ερευνητικό δυναμικό που συμβουλεύει και καθοδηγεί νέους ερευνητές.

2. Δαπάνες για Όργανα και Εξοπλισμό:

- (i) «Πάγιος Εξοπλισμός» που χρησιμοποιείται αποκλειστικά και σε μόνιμη βάση για ερευνητική δραστηριότητα,
- (ii) «Εξοπλισμός σε Η/Υ και Λογισμικά Προγράμματα».

Σημειώνεται ότι για την κατηγορία «Δαπάνες για Όργανα και Εξοπλισμό» το επιλέξιμο κόστος που θα συμπεριλαμβάνεται στον Προϋπολογισμό και θα μπορεί να χρηματοδοτείται από το ΙΠΕ θα υπολογίζεται ανάλογα με τη σχέση των χρόνων υλοποίησης του έργου και των χρόνων απόσβεσης του εξοπλισμού.

3. Δαπάνες για Υπηρεσίες Συμβούλων από Εξωτερικές Πηγές:

- (i) «Τεχνικές Υπηρεσίες» συμβούλων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την ερευνητική δραστηριότητα
- (ii) «Υπηρεσίες για Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας»

4. Έξοδα Διάχυσης και Εκμετάλλευσης:

- (i) «Αξιοποίηση και Εκμετάλλευση» των αποτελεσμάτων (αφορά μόνο δαπάνες που προκύπτουν άμεσα από την ερευνητική δραστηριότητα και όχι από εμπορική ή άλλη αξιοποίηση),
- (ii) «Διάχυση» αποτελεσμάτων προς την επιστημονική κοινότητα ή και τους ενδιαφερόμενους κοινωνικούς ή επιχειρηματικούς φορείς.

5. Συμπληρωματικά Έξοδα:

- (i) «Μετακινήσεις» για διεκπεραίωση και συντονισμό της ερευνητικής δρα-

- στηριότητας ή και για σκοπούς παρουσίασης και διάχυσης αποτελεσμάτων,
- (ii) «Αναλώσιμα» για υλοποίηση της ερευνητικής δραστηριότητας ή και για σκοπούς παρουσίασης και διάχυσης αποτελεσμάτων,
- (iii) «Υπερχεφαλικά» για δαπάνες που προκύπτουν από την απασχόληση προσωπικού σε ερευνητική δραστηριότητα (πχ ρεύμα, νερό, τηλέφωνα, γραμματειακή υποστήριξη, λογιστήριο, χρήση υφιστάμενου εξοπλισμού κλπ),
- (iv) «Ειδικά Έξοδα» που προκύπτουν άμεσα από την ερευνητική δραστηριότητα και δεν μπορούν να ενταχθούν στις πιο πάνω δαπάνες.

Η ένταση της ενίσχυσης είναι 75% για έργο βασικής έρευνας, 50% για έργο βιομηχανικής έρευνας και 25% για έργο τεχνολογικής ανάπτυξης. Οι ορισμοί της βασικής έρευνας, της βιομηχανικής έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης είναι αυτοί που καθορίζει ο Νόμος. Για έργα που καλύπτουν συγχρόνως διαφορετικές κατηγορίες έρευνας (πχ. βιομηχανική έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη), η ένταση ενίσχυσης της επιχορήγησης δε θα υπερβαίνει το σταθμικό μέσο όρο των ως άνω ποσοστών επιχορήγησης για αυτά τα δύο είδη δραστηριότητας.

Σε περίπτωση που η ενίσχυση προορίζεται για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (σύμφωνα με τον ορισμό των περι Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001–2003), τότε η ένταση θα προσαυξανεται κατά 10%. Σημειώνεται ότι για ένα εγκριθέν ερευνητικό σχέδιο στο οποίο συμμετέχουν και μεγάλες επιχειρήσεις, η προσαύξηση του 10% θα υπολογίζεται επί των επιλέξιμων κόστων που θα αναλάβει η μικρομεσαία επιχείρηση και ολόκληρο το ποσό της επιπλόσθετης επιχορήγησης θα χορηγείται αποκλειστικά σε αυτήν. Αν ο επιμερισμός των επιλέξιμων κόστων και της επιχορήγησης στα διάφορα μέρη ενός ερευνητικού σχεδίου δεν είναι δυνατό να καθορισθεί και υποδειχθεί με ακρίβεια εξ αρχής, τότε η προσαύξηση του 10% δεν είναι δυνατό να χορηγηθεί διότι κάτι τέτοιο θα επέτρεπε διεπιδότηση της μικρομεσαίας προς τις μεγάλες επιχειρήσεις.

Στην περίπτωση που ένα εγκριθέν ερευνητικό έργο πληροί μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (1) το σχέδιο συνεπάγεται ουσιαστική διακρατική συνεργασία μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων εταίρων εγκατεστημένων στη Δημοκρατία και σε ένα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- (2) το σχέδιο συνεπάγεται ουσιαστική συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων και δημόσιων ερευνητικών οργανισμών,

- (3) τα αποτελέσματα του σχεδίου διαδίδονται και δημοσιεύονται ευρέως, τότε η ένταση της ενίσχυσης θα προσαυξανεται κατά 10%.

Σε περίπτωση που ένα ερευνητικό έργο υλοποιείται από δημόσιο, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ανώτατο εκπαιδευτικό ή ερευνητικό ίδρυμα και η δραστηριότητα αυτή διεξάγεται για την εξυπηρέτηση των σκοπών του εν λόγω ιδρύματος ή τα αποτελέσματα του έργου τίθενται στη διάθεση των κυπριακών επιχειρήσεων βάσει αντικειμενικών κριτηρίων χωρίς να δημιουργούνται διακρίσεις τότε η ένταση της ενίσχυσης θα είναι 75%.

Η ανώτατη ένταση με την οποία μπορεί να επιχορηγηθεί ένα ερευνητικό έργο είναι 75%. Επίσης, για κάθε Δράση ή Πρόγραμμα της Δέσμης 2003–2005 θα καθορίζεται και ανώτατο ποσό επιχορήγησης το οποίο θα αναφέρεται στη δημοσίευση.

Ο τρόπος καταβολής της ενίσχυσης καθορίζεται κατά περίπτωση στην Προκήρυξη του κάθε Προγράμματος και μπορεί να διαφέρει για κάθε επιμέρους Ειδική Δράση.

Οι μέθοδοι καταβολής είναι οι εξής:

1. Χρηματοδότηση σε Δόσεις (ΧΔ)

Η μέθοδος ΧΔ αφορά κυρίως ερευνητικά έργα στα οποία η καταβολή της χρηματοδότησης γίνεται ανάλογα με τα προβλεπόμενα στάδια του έργου:

Προκαταβολή: 40 % με την υπογραφή του Συμβολαίου Διεκπεραίωσης Ερευνητικού Έργου

Ενδιάμεση/ες Δόση/εις: 40% με την υποβολή και αποδοχή της/των ενδιάμεσης/ων έκθεσης/ων από το ΙΠΕ, και

Τελική Δόση: 20% με την υποβολή και αποδοχή της τελικής έκθεσης.

Για εξειδικευμένες Δράσεις η Αρμόδια Αρχή διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης της αναλογίας και της χρονικής στιγμής καταβολής των δόσεων.

2. Χρηματοδότηση Συμμετοχής (ΧΣ)

Η μέθοδος ΧΣ εφαρμόζεται για τη συμμετοχή:

Ερευνητή σε Έργο ΙΠΕ και αφορά επιμέρους δαπάνες ερευνητικών έργων (πχ. μηνιαία αμοιβή νέου ερευνητή) ή

Φορέα σε Διεθνές Έργο ή Δίκτυο και αφορά δαπάνες για συμμετοχή κυπριακών φορέα σε διεθνές έργο ή δίκτυο (πχ. συνδρομή για συμμετοχή σε Δράσεις ESF).

Η καταβολή της χρηματοδότησης ή της συνδρομής γίνεται ανάλογα με τα προβλεπόμενα στάδια του έργου.

3. Χρηματοδότηση Εφάπαξ (ΧΕ)

Η μέθοδος ΧΕ αφορά χρηματοδότηση που καταβάλλεται εφάπαξ και

αφορά την κάλυψη δαπανών που έχουν ήδη υλοποιηθεί για διεκπεραιώση ή και συντονισμό ερευνητικής δραστηριότητας (π.χ. συντονισμό υποβολής πρότασης στην ΕΕ ή έκδοση ερευνητικού έργου).

4. Χρηματοδότηση Βραβείου (XB)

Η μέθοδος XB αφορά την επιτυχή συμμετοχή σε διαγωνισμό για δραστηριότητες που σχετίζονται με την έρευνα. Καταβάλλεται υπό μορφή χρηματικού ή άλλου βραβείου και δεν αφορά τις δραστηριότητες συμμετοχής στο διαγωνισμό (π.χ. βραβεία σε μαθητές/φοιτητές).

- (στ) το πρόγραμμα είναι διάρκειας μέχρι 3 ετών (2003–2005).
- (ζ) προϋπολογισμοί: προβλεπόμενη δαπάνη για το έτη £8,9 εκ. (£2,79 εκ. για το 2003, £2,73 εκ. για το 2004 και £3,38 εκ. για το 2005).
- (η) νομική βάση: Απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΠΕ ημερομηνίας 21/4/2003.
- (θ) μέσα παροχής πληροφοριών και ελέγχου. Η Αρμόδια Αρχή δεσμεύεται ότι, σε περίπτωση έγκρισης, θα υποβάλλει προς τον Έφορο, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου, αναλυτική ετήσια έκθεση για τον τρόπο και το στάδιο υλοποίησης του προγράμματος.
- (ι) προβλεπόμενος αριθμός δικαιούχων: 100–500.
- (ια) σώρευση: Δεν προβλέπεται σώρευση.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 3 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, ουδεμία παροχή δημόσιας ενίσχυσης είναι επιτρεπτή στη Δημοκρατία εκτός αν έχει προηγουμένως εγκριθεί από τον Έφορο. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής κατά το μέτρο που επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (β)(α) Τα ακόλουθα μέρη του κοινοποιηθέντος προγράμματος δε συνιστούν δημόσια ενίσχυση και κατά συνέπεια δεν απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του Εφόρου:
 - (i) Η επιχορήγηση ερευνητικού έργου που υλοποιείται από δημόσιο, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, ανώτατο εκπαιδευτικό ή ερευνητικό ίδρυμα και η δραστηριότητα αυτή διεξάγεται για την εξυπηρέτηση των σκοπών του εν λόγω ιδρύματος ή τα αποτελέσματα του έργου τίθενται στη διάθεση των κυπριακών επιχειρήσεων βάσει αντικειμενικών κριτηρίων χωρίς να δημιουργούνται διακρίσεις. Το μέρος αυτό δε συνιστά δημόσια ενίσχυση με βάση τον Κανονισμό 5 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη) Κανονισμών του 2001.

- (ii) Η Δράση 2.2.3. πιο πάνω («Eureka-Έργα Υποστήριξης») που αφορά ερευνητικά έργα που δεν αιτούνται χρηματοδότηση αλλά που στοχεύουν στο δικαίωμα χρήσης του Οργανισμού EUREKA δε συνιστά δημόσια ενίσχυση, διότι δεν πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του Νόμου. Συγκεκριμένα δεν υπάρχει οποιαδήποτε απώλεια ή χορήγηση δημόσιων πόρων.
- (iii) Η Δράση 3.2.1. πιο πάνω («Επιστημονικά Προγράμματα ESF – à la carte Scientific Programmes ESF») που αφορά την καταβολή της απαραίτητης συνδρομής εκ μέρους του ΙΠΕ ώστε να καταστεί δυνατή η συμμετοχή κυπριακών φορέων στα προγράμματα αυτά. Σημειώνεται ότι για τα επιστημονικά προγράμματα του ESF τη συνδρομή οφείλονται να καταβάλλονται με μέλη του ESF (μέλος του ESF από την Κύπρο είναι το ΙΠΕ) και όχι οι ερευνητικοί φορείς. Ως εκ τούτου δεν υπάρχει οικονομική ενίσχυση προς επιχειρήσεις.
- (iv) Το Πρόγραμμα 3.5. πιο πάνω («Ανάπτυξη των Ερευνητικών Δραστηριοτήτων στο Εκπαιδευτικό Σύστημα της Κύπρου») το οποίο αφορά την προκήρυξη ερευνητικών διαγωνισμών στη μέση και ανώτερη εκπαιδευτική βαθμίδα με σκοπό την ανάπτυξη της ερευνητικής κουλτούρας στους μαθητές και φοιτητές. Οι δικαιούχοι του μέτρου αντού δε συνιστούν επιχειρήσεις με βάση το άρθρο 2 του Νόμου.
- (β)(β) Το μέρος του κοινοποιηθέντος προγράμματος στο οποίο θα καταβάλλονται εφάπαξ χορηγίες ως ενίσχυσεις de minimis (Δράσεις 3.4.1. και 3.4.2. πιο πάνω) δεν απαιτεί την προηγούμενη έγκριση του Εφόρου.
- (β)(γ) Ως προς το υπόλοιπο μέρος του κοινοποιηθέντος προγράμματος, κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου—
 - (i) Χορηγείται έμμεσα από το Δημόσιο, διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας, το οποίο είναι εγγεγραμμένο ίδρυμα με βάση τις πρόνοιες του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων Νόμου του 1972. Ιδιωτής του είναι η Κυπριακή Δημοκρατία και η σχετική απόφαση για τη σύστασή του λήφθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο (Απόφαση με Αρ. 41.390 της 1ης Αυγούστου 1994). Το Ίδρυμα διοικείται από δωδεκαμελές Συμβούλιο το οποίο διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο για περίοδο 5 ετών. Με βάση το καταστατικό του, το Ίδρυμα χορηματοδοτείται κυρίως από τον κρατικό προϋπολογισμό σε ετήσια βάση;
 - (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις (δικαιούχος 2(δ) ανωτέρω) σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτριες επιχειρήσεις δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι αυτό γιατί η επιχειρήση δε δίδεται γενικά σε όλες ανεξάρτητα τις επιχειρήσεις αλλά περιορίζεται στις δικαιούχους επιχειρήσεις (2(δ) ανωτέρω) οι ερευνητικές προτάσεις των οποίων θα αξιολογηθούν με βάση προκαθορισμένα κριτήρια, άρα το μέτρο είναι επιλεκτικό·
- (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν πρόγραμμα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στις δικαιούχους επιχειρήσεις (2(δ) ανωτέρω) και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτές, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στις αγορές άλλων χωρών σε βαθμό που να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημιοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- (γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες, ούμως, απαιτείται κοινοποίηση.
- Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωγραφία, την κτηνοτροφία και την αλιεία εξετάστηκε ειδικότερα αν οι δικαιούχοι της ενίσχυσης εμπίπτουν στο σύνολό τους ή εν μέρει στην κατηγορία αυτή. Κρίθηκε ότι εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία όσες από τις δικαιούχους επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην έρευνα και ανάπτυξη στους τομείς της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας και συνεπώς, για τις ενισχύσεις αυτές, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Νόμου, δεν απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Εφόρου.
- Αναφορικά, εξάλλου, με τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημιοκρατίας, κρίθηκε ότι, στο μέρος του προγράμματος που δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημιοκρατίας, δεν απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Εφόρου.
- (δ) Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4, 5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση.

Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Εφόρος υποχρεούται να εγκρίνει. Επειδή η ενίσχυση παρέχεται αποκλειστικά σε επιχειρήσεις οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της

έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, κρίθηκε ότι η ενίσχυση δεν εμπίπτει σε καμιά από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η δημόσια ενίσχυση εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 5Α. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου ενίσχυση για εξαγωγές σημαίνει δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας. Νοείται ότι δεν αποτελούν ενισχύσεις για εξαγωγές οι δημόσιες ενίσχυσεις που συνδέονται με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις και το κόστος μελετών και συμβουλών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά νέου ή υπάρχοντος προϊόντος. Κατά συνέπεια κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν εμπίπτει στο άρθρο 5Α του Νόμου.

Ενόψει των πιο πάνω, κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 5 και πιο συγκεκριμένα του 5(1)(γ) του Νόμου, δηλαδή στις ενισχύσεις που μπορεί να εγκριθούν από τον Έφορο και αφορούν την προώθηση της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών και ανταγωνισμού σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε περαιτέρω υπόψη ότι το άρθρο 5(2) του Νόμου προνοεί την έκδοση κανονισμών, όπου είναι απαραίτητο, που περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση δημόσιων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 5 (1) του Νόμου, κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Νόμου η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δύναται να εγκριθεί από τον Έφορο με βάση τις πρόνοιες του Νόμου ή και των δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου εκδοθέντων Κανονισμών.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τις λεπτομέρειες του κοινοποιηθέντος προγράμματος (σκοπό- ένταση- δικαιούχους- σώρευση κ.ά.), έχρινε ότι οι προϋποθέσεις που καθορίζουν οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη) Κανονισμών του 2001 ικανοποιούνται.

Τα επιλεξίμα κόστη του προγράμματος είναι συμβατά με το Πιστοπέδια των περι Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη) Κανονισμών του 2001. Επιπρόσθετα, η ένταση που προνοεί το κοινοποιηθέν πρόγραμμα είναι συμβατή με τον κανονισμό 9 των ίδιων Κανονισμών.

Με βάση το Νόμο και τους Κανονισμούς κρίθηκε ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα πληροί όλες τις προϋποθέσεις και ως εκ τούτου μπορεί να εγκριθεί.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς—

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

- Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο «Δέσμη ερευνητικών προγραμμάτων Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη την περίοδο 2003-2005 (Δέσμη 2003-2005)» δε συνιστά δημόσια ενίσχυση στα μέρη του που αναφέρονται στο 3(β)(α) της παρούσας απόφασης και κατά συνέπεια, για τα μέρη αυτά, δεν

απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του Εφόρου. Περαιτέρω, δεν απαιτείται η έγκριση του Εφόρου για τις ενισχύσεις που θα χορηγούνται ως de minimis.

Το υπόλοιπο μέρος του κοινοποιηθέντος προγράμματος συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου. Η ενίσχυση αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου στο μέρος της που δικαιούχοι είναι επιχειρήσεις της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλειάς και επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα σε αλλοδαπούς και κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας και ως εκ τούτου δεν απαιτείται, για τις ενισχύσεις αυτές, με βάση το άρθρο 3 του Νόμου, έγκριση του Εφόρου.

Το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος κρίθηκε ότι δεν αντιβαίνει προς τις διατάξεις του Νόμου ή και των Κανονισμών. Ως εκ τούτου, ο Έφορος αποφασίζει έγκριση του προγράμματος.

- B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας.

Λευκωσία, 2 Ιουνίου 2003.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Δ.Ε. 25.06.002.206 (505.2.1/4.1.1.12)